

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директором
Звягельського медичного
фахового коледжу
Житомирської обласної ради
Олена СОЛОДОВНИК

ПОЛОЖЕННЯ
про систему безперервного професійного розвитку
молодших спеціалістів з медичною освітою
та фахівців з фаховою передвищою освітою
в Звягельському медичному фаховому коледжі
Житомирської обласної ради

Розглянуто та схвалено
Педагогічною радою
Протокол № 4 від 31.10.2023 р.

м. Звягель
2023

1. ЗАГАЛЬНЕ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про систему безперервного професійного розвитку молодших спеціалістів з медичною освітою та фахівців з фаховою передвищою освітою в Звягельському медичному фаховому коледжі Житомирської обласної ради розроблено відповідно Цивільного Кодексу України, до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Про наукову і науково-технічну діяльність», постанови Кабінету Міністрів України №725 від 14 липня 2021 р. «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників» №2016 від 10 листопада 2022 р., чинних наказів та рекомендацій Міністерства освіти і науки України та Міністерства охорони здоров'я, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, Державної служби якості освіти, Статуту, Колективного договору, Правил внутрішнього розпорядку та положень про організацію освітнього процесу, внутрішню систему забезпечення академічної доброчесності в Звягельському медичному фаховому коледжі Житомирської обласної ради (далі – Коледж).

1.2. Це Положення визначає основні засади здійснення безперервного професійного розвитку молодших спеціалістів та фахових молодших бакалаврів з медичною освітою (далі – медичні працівники).

1.3. У цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:

1) **безперервний професійний розвиток (далі – БПР) медичних працівників** – безперервний процес навчання та вдосконалення професійних компетентностей медичних працівників, що дає їм змогу підтримувати або підвищувати рівень професійної діяльності відповідно до потреб сфери охорони здоров'я;

2) **бал БПР** – одиниця вимірювання здобутих теоретичних знань та практичних навичок у процесі здійснення БПР;

3) **електронна система БПР медичних працівників (далі – система)** – електронна автоматизована інформаційно-телекомунікаційна система, що включає інформаційні технології і технічні засоби, призначена для зберігання, обліку та використання даних та іншої інформації щодо БПР медичних працівників;

4) **заходи БПР** – освітні заходи медичного спрямування, метою яких є підтримання або підвищення рівня професіоналізму і розвиток індивідуальної медичної практики для задоволення потреб пацієнтів та оптимізації функціонування сфери охорони здоров'я;

5) **конфлікт інтересів** – суперечність між приватним інтересом особи та її інтересом, пов'язаним із проведенням заходів БПР, що впливає на об'єктивність організації та змісту таких заходів;

6) **особисте освітнє портфоліо** – сукупність відомостей щодо персональних досягнень, проходження підвищення кваліфікації, здобуття формальної, неформальної та інформальної освіти у сфері охорони здоров'я у процесі БПР;

7) **провайдери заходів БПР (далі – Провайдери)** – юридичні особи, які провадять діяльність з організації та проведення заходів БПР.

1.4. Медичні працівники після здобуття фахової передвищої освіти та отримання диплома про закінчення закладу фахової передвищої освіти зобов'язані здійснювати БПР.

1.5. За проходження заходів БПР медичних працівникам нараховуються бали у випадках, установлених цим Положенням, враховуються кількість балів за проходження БПР, в тому числі за проходження заходів БПР за межами України.

Результати проходження БПР обов'язково враховуються під час атестації для присвоєння або підтвердження кваліфікаційної категорії або кваліфікації працівника сфери охорони здоров'я.

1.6. Бали БПР нараховуються за здобуття формальної, неформальної та інформальної освіти у сфері охорони здоров'я.

1.7. БПР медичних працівників здійснюється шляхом здобуття неформальної освіти під час проходження:

1) навчання на циклах тематичного удосконалення. Цикли тематичного удосконалення проводяться тривалістю один – два тижні шляхом викладення поглиблених теоретичних знань, нових підходів з окремих розділів відповідної спеціальності;

2) професійного медичного стажування за межами закладу, де працює такий працівник. Програма професійного медичного стажування полягає в набутті практичного досвіду шляхом безпосереднього виконання завдань та обов'язків у рамках відповідної спеціальності під наглядом керівника структурного підрозділу закладу охорони здоров'я, в якому проходить таке стажування;

3) навчання на заходах безперервного професійного розвитку, внесених у систему, зокрема таких, як:

майстер-клас – представлення і демонстрація певних методик, технологій діагностики та лікування з метою підвищення професійного рівня та обміну передовим досвідом учасників заходу, розширення їх світогляду та залучення до новітніх галузей знань;

симуляційний тренінг чи тренінг з оволодіння практичними навичками – набуття кожним учасником заходу певної клінічної та/або практичної навички та/або компетенції (вміння застосовувати в індивідуальній практиці процедуру, маніпуляцію, техніку тощо) в умовах штучно створеного, наближеного до реальності професійного середовища для забезпечення максимальної безпеки пацієнтів і працівників сфери охорони здоров'я. Під час проходження такого заходу безпосереднє відпрацювання практичних навичок або симуляційне відпрацювання передбачає навчальне навантаження на одного викладача не більше чотирьох - шести учасників;

тренінг – опанування учасниками заходу нових професійних знань та навичок як з окремих розділів спеціальності, так і з актуальних питань

організації медичної допомоги за відповідними напрямками у групі до 20 осіб. Тривалість тренінгу становить один день і більше;

семінар – набуття учасниками нових знань з окремих розділів спеціальності та з актуальних питань організації медичної допомоги за відповідними напрямками з можливістю обговорити отриману інформацію під час навчання у малих групах. Зміст навчання присвячений висвітленню актуальних питань на теоретичному рівні і не стосується питань формування навичок;

наукова та/або науково-практична конференція (у тому числі конгрес, з'їзд, симпозіум) – форма організації наукової діяльності у вигляді зборів/наради медичних та наукових працівників щонайменше на обласному рівні з метою представлення результатів дослідницької роботи, результатів аналізу існуючих медичних практик, узагальнення і поширення кращого досвіду, створення теоретичних і методичних умов для його впровадження.

фахова (тематична) школа – системне довготривале та короткими циклами/курсами навчання з актуальних питань відповідної спеціальності, що поєднує заняття у великих групах для опанування теоретичної частини під час проведення лекцій та заняття у малих групах (не більше 10-12 учасників на одного викладача) для проведення семінарів/практичних занять тривалістю один день і більше;

БПР шляхом здобуття неформальної освіти також може здійснюватися за дистанційною формою навчання з використанням електронних навчальних ресурсів.

1.8. Заходи БПР неформальної освіти можуть передбачати особисту участь медичного працівника в освітній події у місці її проведення, дистанційне навчання з використанням електронних технологій в режимі реального часу або з доступом до навчальних матеріалів у час, зручний для працівників сфери охорони здоров'я, а також поєднання особистої та дистанційної участі.

Особиста участь медичного працівника обов'язкова під час: навчання на симуляційних тренінгах або тренінгах з оволодіння практичними навичками;

професійного медичного стажування за межами закладу, де працює працівник.

Дистанційне навчання у режимі реального часу передбачає, що присутність учасників може бути підтверджена і вони мають можливість подавати свої запитання та відповіді.

Засоби підтвердження присутності учасників визначає Провайдер. Запис заходу, що публікується після його завершення, не вважається таким, що здійснюється в режимі реального часу.

У разі проходження дистанційного навчання не в режимі реального часу участь медичного працівника підтверджується фактом підключення/реєстрації медичного працівника на онлайн-платформі та сертифікатом про проходження дистанційного навчання із зазначенням провайдера, теми заходу, кількості часу, передбаченого на дистанційне

навчання, прізвища та імені отримувача сертифіката, дати його видачі та унікального ідентифікатора сертифіката, що дає змогу підтвердити факт видачі сертифіката працівнику сфери охорони здоров'я.

1.9. БПР шляхом здобуття інформальної освіти передбачає самоорганізоване здобуття медичними працівниками професійних компетентностей під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю. БПР шляхом здобуття інформальної освіти може бути публікація статті або огляду в журналі з імпаکت-фактором.

1.10. З метою забезпечення здійснення БПР діє система, яка призначена для збереження інформації про Провайдерів, заходи БПР, обліку балів БПР та ведення особистого освітнього портфоліо медичних працівників. Захист інформації у системі здійснюється відповідно до законодавства про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах.

З метою отримання відомостей про Провайдерів та забезпечення ведення особистого освітнього портфоліо медичного працівника система забезпечує відкритий міжвідомчий обмін даними та отримання відомостей шляхом інформаційної взаємодії з іншими інформаційними системами та державними інформаційними ресурсами, в тому числі з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, Єдиною державною електронною базою з питань освіти, електронною системою охорони здоров'я. Провайдери та медичні працівники реєструються у системі з використанням засобів електронної ідентифікації, в тому числі кваліфікованих електронних підписів. Відомості до системи вносяться з використанням кваліфікованих електронних підписів.

1.11. Обробка персональних даних у системі здійснюється з дотриманням вимог Закону України «Про захист персональних даних».

Персональні дані, внесені до системи, обробляються з метою достовірного обліку інформації про:

- проведення заходів БПР;
- проходження заходів БПР медичними працівниками;
- атестації медичних працівників.

До системи вносяться персональні дані медичних працівників та осіб, залучених Провайдером для проведення заходів, зокрема щодо прізвища, власного імені, по батькові (за наявності), дати народження, засобів зв'язку, освіти, місця роботи, інших відомостей, які містяться в особистому освітньому портфоліо.

Персональні дані медичних працівників зберігаються у системі протягом провадження ними професійної діяльності. Персональні дані осіб, залучених Провайдером для проведення заходів БПР, зберігаються не більше п'яти років після проведення заходу. Після закінчення строку зберігання персональних даних вони підлягають знищенню.

Персональні дані збираються та обробляються за допомогою системи.

Персональні дані обробляються посадовими особами адміністратора під час виконання їх посадових обов'язків. Доступ до персональних даних може

бути надано третім особам за згодою суб'єкта персональних даних та в установлених законом випадках.

Посадові особи, що мають доступ до персональних даних відповідно до їх посадових обов'язків, зобов'язані не допускати розголошення у будь-який спосіб персональних даних, які їм було довірено або які стали відомі у зв'язку з виконанням професійних чи службових або трудових обов'язків, крім випадків, передбачених законом. Таке зобов'язання діє після припинення ними діяльності, пов'язаної з персональними даними, крім випадків, установлених законом.

Захист персональних даних здійснюється відповідно до законодавством.

1.12. Післядипломна освіта молодших спеціалістів з медичною освітою включає:

спеціалізацію – набуття особою здатності виконувати окремі завдання та обов'язки, які мають особливості в межах спеціальності;

тематичне удосконалення – набуття нових та/або вдосконалення раніше набутих компетентностей фахівців з медичною освітою у межах професійної діяльності.

1.13. Цикли спеціалізації, цикли тематичного удосконалення здійснюються структурним підрозділом з післядипломної освіти – Центром безперервного професійного розвитку в Звягельському медичному фаховому коледжі Житомирської обласної ради, що здійснює підготовку здобувачів освіти у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 223 «Медсестринство» (далі – Коледж).

1.14. Інші заходи БПР проводяться відповідно до чинного законодавства.

2. ПОХОДЖЕННЯ ЦИКЛІВ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ

2.1. Спеціалізація проводиться на циклах спеціалізації в закладі фахової передвищої освіти.

2.2. Фахівцям з медичною та фармацевтичною освітою, які закінчили навчання на циклах спеціалізації та успішно пройшли підсумкове оцінювання, видається свідоцтво про проходження спеціалізації за формою згідно з додатком 1 до цього Положення.

2.3. Проходження циклів спеціалізації передбачає обов'язкову повну чи часткову особисту участь фахівців з медичною та фармацевтичною освітою у місці їх проведення та/або дистанційну участь в режимі реального часу.

2.4. Теоретичні заняття передбачають переважно дистанційну участь фахівців з медичною та фармацевтичною освітою в реальному часі або в асинхронному режимі. Дистанційне навчання становить не більше 50 % всього циклу навчання. Практичні заняття передбачають переважно особисту присутність фахівців із медичною та фармацевтичною освітою. Робота в симуляційно-тренінгових (тренінгових) центрах закладів фахової передвищої освіти, а також стажування в закладах охорони здоров'я передбачають тільки особисту присутність слухачів заходів БПР.

2.5. Фахівець з медичною та фармацевтичною освітою має право проходити спеціалізацію з кількох спеціальностей за наявності виробничої необхідності. Фахівець з медичною та фармацевтичною освітою, який не працював більше п'яти років за спеціальністю і бажає відновити медичну чи фармацевтичну практику, проходить у закладах фахової перед вищої освіти цикли спеціалізації (повторної).

3. ПРОХОДЖЕННЯ ЦИКЛІВ УДОСКОНАЛЕННЯ

3.1. Цикли тематичного удосконалення передбачають удосконалення професійних знань і навичок шляхом навчання за професійними навчальними програмами з метою оновлення наявних та отримання нових теоретичних і практичних знань.

3.2. Проходження циклів тематичного удосконалення передбачає обов'язкову особисту участь медичного працівника у місці їх проведення та/або дистанційну участь в режимі реального часу.

Цикли тематичного удосконалення можуть проводитись у формі виїзних циклів, що передбачає проведення тематичного удосконалення шляхом виїзду на місце поза закладами фахової передвищої освіти, яке забезпечене необхідним ресурсним оснащенням відповідно до навчальних програм, за заявками закладів охорони здоров'я, та передбачає особисту участь фахівця з медичною освітою.

3.3. Програми циклів тематичного удосконалення повинні відповідати принципам доказової медицини, галузевим стандартам у сфері охорони здоров'я та вимогам до компетентностей, передбачених кваліфікаційними характеристиками працівників охорони здоров'я.

3.4. Тривалість циклу тематичного удосконалення визначається навчальним планом і програмою циклу тематичного удосконалення та становить від **45 до 75 навчальних годин**.

3.5. Навчальні плани й програми циклів тематичного удосконалення розробляються закладами фахової передвищої освіти та затверджуються Педагогічною радою цих закладів.

3.6. Фахівцям з медичною освітою, які закінчили навчання та успішно пройшли підсумкову атестацію, видається посвідчення за формою згідно з додатком 2 до цього Положення.

4. ПЛАНУВАННЯ ЦИКЛІВ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ ТА ЦИКЛІВ УДОСКОНАЛЕННЯ

4.1. Коледж (Провайдер) розміщує перелік назв циклів спеціалізації й тематичного удосконалення на веб-сайтах свого закладу.

4.2. Заклади охорони здоров'я, а також медичні сестри-фізичні особи-підприємці або медичні сестри, які працюють у фізичних осіб-підприємців за трудовим договором, подають до закладу фахової передвищої освіти інформацію про потребу в післядипломній підготовці або в проходженні

циклів тематичного удосконалення для фахівців з медичною освітою до **15 листопада поточного року**.

4.3. На підставі поданої інформації Коледж (Провайдер) складає календарно-тематичні плани на рік, погоджують їх на засіданні Педагогічної ради закладу та подають до закладів охорони здоров'я обласних, міських державних адміністрацій, які видають наказ щодо післядипломної підготовки фахівців з медичною та фармацевтичною освітою на наступний рік.

4.4. Відповідно до календарного-тематичного плану Звягельського медичного фахового коледжу Житомирської обласної ради направляє путівки за формою, згідно з додатком 3 до цього Положення, на наступний рік у заклади охорони здоров'я до **01 грудня поточного року**.

4.5. Річний звіт про виконання обсягів регіонального замовлення подається Коледжем (Провайдером) до Департаменту охорони здоров'я Житомирської обласної державної адміністрації, у строк до **15 лютого щороку**.

5. НАПРАВЛЕННЯ І ЗАРАХУВАННЯ ФАХІВЦІВ З МЕДИЧНОЮ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЮ ОСВІТОЮ НА ЦИКЛИ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ ТА ЦИКЛИ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ

5.1. Направлення фахівцям з медичною та фармацевтичною освітою на цикли спеціалізації та цикли тематичного удосконалення здійснюється за путівками Звягельського медичного фахового коледжу Житомирської обласної ради.

5.2. Фахівець з медичною чи фармацевтичною освітою, який прибув у Звягельський медичний фаховий коледж Житомирської обласної ради, перед проходженням циклу спеціалізації та циклу тематичного вдосконалення пред'являє:

- путівку на навчання;
- копію наказу про направлення на курси;
- паспорт (паспорт у формі пластикової картки типу ID-1, е-паспорт);
- диплом або завірену копію диплома про закінчення закладу вищої або фахової передвищої освіти;
- свідоцтво про проходження спеціалізації, посвідчення про проходження циклів тематичного удосконалення (за наявності).

5.3. Фахівець з медичною чи фармацевтичною освітою заповнює особисту картку слухача, дані якої звіряються з пред'явленими документами і разом з даними путівок використовуються для обліку та складання звіту закладом фахової освіти.

5.4. Особиста картка слухача включає такі відомості:

- назва циклу;
- прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності);
- найменування закладу вищої або фахової передвищої освіти, рік його закінчення, спеціальність;
- відомості про диплом, дата та номер диплому, дата видачі;

-посада та місце працевлаштування, населений пункт, область.

5.5. Зарахування фахівців з медичною та фармацевтичною освітою на цикли спеціалізації та цикли тематичного удосконалення оформлюється наказом закладу освіти.

6. ОЦІНЮВАННЯ СЛУХАЧІВ ТА ПОРЯДОК НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

6.1. У разі проведення заходів, за які нараховуються бали БПР, Провайдери:

регулярно проводять оцінювання знань, що здійснюється лише в електронній формі;

забезпечують здійснення контролю за актуальністю, повнотою та відповідністю матеріалу темі навчання;

забезпечують із застосуванням електронних технологій процедури визнання результатів навчання, здобутих за програмами освіти, що включає ідентифікацію програми, внутрішнє оцінювання результатів навчання або оцінювання незалежними оцінювачами, засвідчення результатів навчання;

виконують методологію оцінювання набутих знань, компетентностей та практичних навичок медичних працівників;

виконують положення про запобігання конфлікту інтересів під час проведення заходів БПР та недопущення залучення і використання коштів фізичних (юридичних) осіб для реклами лікарських засобів, медичних виробів або медичних послуг, що затверджується Провайдером;

не рекламують торгові назви лікарських засобів та медичних виробів під час проведення заходів БПР;

забезпечують здійснення контролю за дотриманням засад доказової медицини під час освітнього процесу;

провадять діяльність відкрито, прозоро, на основі академічної доброчесності.

6.2. Інформація про заходи БПР:

за проходження яких медичними працівникам нараховуються бали, повинна міститися в системі та на сайті Коледжу (Провайдера);

які проводяться без нарахування балів, вносяться до системи за бажанням Коледжа (Провайдера).

6.3. Бали БПР нараховуються за проходження заходів БПР, які відповідають таким ознакам:

захід проводиться Провайдером, внесеним до системи;

до проведення заходу залучені особи, які не мають конфлікту інтересів;

Провайдером забезпечено перевірку залучених до проведення заходів БПР осіб щодо наявності конфлікту інтересів;

захід відповідає заявленій меті навчання, вимогам академічної доброчесності;

зміст навчальних матеріалів відповідає темі заходу та є науково обґрунтованим із зазначенням у відповідних випадках рівня доказовості та наведенням належних посилань;

під час проведення заходу Провайдером забезпечено контроль участі медичних працівників, оцінювання набутих знань, компетентностей та практичних навичок;

медичним працівникам забезпечується доступ до навчальних матеріалів, які були представлені під час заходу;

правила проведення заходу є відкритими та доступними для ознайомлення.

7. ЗАПОВНЕННЯ Й ВИДАЧА ДОКУМЕНТІВ ФАХІВЦЯМ З МЕДИЧНОЮ ОСВІТОЮ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИ ЦИКЛИ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ ТА ЦИКЛИ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ

7.1. Фахівцям з медичною та фармацевтичною освітою, які успішно закінчили навчання на циклах спеціалізації, видається свідоцтво про проходження циклу спеціалізації; на циклах тематичного удосконалення закладом фахової передвищої освіти видається посвідчення про проходження циклу тематичного удосконалення (вноситься відповідний запис у посвідчення).

7.2. Свідоцтво про проходження циклу спеціалізації або посвідчення про проходження циклу тематичного удосконалення підписуються керівником Звягельського медичного фахового коледжу Житомирської обласної ради, в якому відбувалося навчання, та скріплюється печаткою закладу.

7.3. Для реєстрації свідоцтва про проходження циклу спеціалізації, або посвідчень про проходження циклу тематичного удосконалення, що видаються фахівцям з медичною та фармацевтичною освітою, ведеться журнал, в який вносяться такі дані:

- порядковий реєстраційний номер;
- дата видачі документа;
- прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) фахівця з медичною або фармацевтичною освітою, який отримує посвідчення;
- підпис медичного або фармацевтичного працівника, який отримує посвідчення.

7.4. У разі невиконання навчального плану та програми циклу, а також у випадку невиконання слухачем умов договору про надання освітніх послуг, слухач відраховується наказом керівника закладу фахової передвищої освіти з видачею відповідної довідки з зазначенням причини відрахування.

7.5. За проходження заходу БПР не нараховуються бали, якщо: в системі відсутні відомості, визначені пунктом 1 цього Положення, та порушені вимоги пункту 1 цього Положення;

захід БПР не відповідає формі навчання, визначеній у цьому Положенні; з поданих відомостей встановлено конфлікт інтересів або порушення вимог до проведення заходів, за які нараховуються бали БПР;

заявлені теми не відповідають заявленим спеціальностям;
порушено строк подання відомостей про заходи БПР до системи, що визначається технічним регламентом роботи системи.

7.6. У разі виявлення неможливості нарахування балів БПР протягом 20 робочих днів після внесення до системи інформації про захід, адміністратор повідомляє Провайдеру про виявлені недоліки протягом зазначеного строку.

Якщо протягом п'яти робочих днів з дати повідомлення адміністратором Провайдера недоліки не були усунуті, адміністратор вносить до системи інформацію про неможливість нарахування балів БПР за проходження такого заходу. Зазначене рішення адміністратора може бути оскаржене у порядку, визначеному технічним регламентом роботи системи.

7.7. На час проходження БПР з відривом від виробництва за медичними працівниками зберігається середня заробітна плата у порядку, визначеному законодавством для медичних працівників, яких направляють для підвищення кваліфікації. Роботодавці (стейкхолдери) зобов'язані сприяти дотриманню вимог до БПР.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Це Положення розглянуто та схвалено Педагогічною радою Звягельського медичного фахового коледжу Житомирської обласної ради та затверджено наказом директора коледжу.

8.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться шляхом затвердження Положення у новій редакції.

8.3. Після затвердження Положення у новій редакції попереднє Положення втрачає юридичну силу.